

Helén Norling, 0247-80 178
helen.norling@leksand.se

Mötesanteckningar Kommunala pensionärsrådet

Tid: Tisdagen den 28 november kl 9.00-11.30

Plats: Plenisalén, kommunhuset

Förtroendevalda
Karin Mikkonen (C) ordförande
Kerstin Marits (M)
Per Wiman (KD)
Rickard Karlsson (ByP)
Repr för pensionärsorg
Kerstin Bjarby, SPF
Catharina Stenberg, SPF
Lena Lisskar, PRO
Sally Andersson, PRO
Stig Bergström, PRO
Britt-Marie Hallor, PRO
Erik Peters, PRO
Ritva Rosén, PRO
Kerstin Karlsdotter, SKPF
Margareta Karlsson, SKPF
Tjänstemän
Isabella Piva-Hultström, socialchef
Helén Norling, sekreterare

Föregående mötesanteckningar 2023-09-18

Mötesanteckningarna läggs till handlingarna.

Beslut i kommunstyrelsen om översyn av de kommunala råden

Kommunstyrelsen har fattat beslut om att uppdra till förvaltningen att genomföra en översyn av de kommunala rådens arbetsordning och att i samband med översynen undersöka om det utifrån nuvarande förutsättningar och omvärldskrav finns behov av förändring av råden.

Beslutet bifogas mötesanteckningarna.

Verksamheten informerar

Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?

Presenteras resultat av nationell brukarundersökning vad de äldre tycker om äldreomsorgen i Leksands kommun. Presentationen bifogas mötesanteckningarna.

Sammanfattning:

- Piggare brukare, inte så ensamma
- Hemtjänsten inte längre bland de 25% sämsta i riket och i länet
- Särskilt boende bland de bästa i riket och bäst i länet
- Alla enheter både hemtjänst och särskilt boende har förbättrat sig mellan åren
- Vi följer inte rikets resultat med försämringar på vissa indikatorer
- Pandemiåren påverkade vårt resultat 2020 och 2022 vilka var sämre än tidigare år

Granskning revision hemtjänst

KPMG har på uppdrag av kommunens revision låtit granska hemtjänsten i egen regi. Detta ingår som en del av revisionsplanen 2023.

Syftet med granskningen är att bedöma om arbetet med bemötande och kostnadseffektivitet inom hemtjänstverksamheten är ändamålsenligt.

Den sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att arbetet med bemötande och kostnadseffektivitet inom hemtjänstverksamheten delvis är ändamålsenligt, men att åtgärder behöver vidtas för att säkerställa rätt insatser för den enskilde samt utveckla arbetet med kostnadseffektiviteten.

Revisionen visar på ett antal områden med utrymme för förbättring och mer tydligt strategier kring, vilka man rekommenderar kommunstyrelsen att mer tydligt följa upp:

- Arbetet med genomförandeplaner och uppföljning av beslut,
- Personalkontinuiteten i syfte att vid behov vidta åtgärder
- Säkerställa och följa upp att åtgärder avseende sjukfrånvaro ger avsedd effect
- Säkerställa och följa upp att åtgärder avseende bemanningsplanering ger avsedd effect
- Utveckla tydligt angreppssätt avseende bemanning och kompetensförsörjning

Presentation bifogas mötesanteckningarna. I den framgår vilka åtgärder som planeras utifrån granskningsresultatet. En åtgärd som ska nämnas är att man framåt kommer att arbeta med att ta fram en demensplan, för en tydlig strategi kring målgruppen personer med demens och kontinuitet. En annan åtgärd är att man ser över scheman, vilket förväntas ha god effekt gällande personalkontinuitet.

Lex Sarah sommaren

På grund av en mycket ansträngd bemanningssituation under sommaren 2023 togs beslut om att dra ner på vissa serviceinsatser, exempelvis dusch och städ. Information om detta gick ut till brukare och anhöriga.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska har nu utrett de indragna och minskade insatserna i enlighet med Lex Sarah. Det konstateras att man brustit i lagen, men att så pass många åtgärder vidtagits inför kommande sommar att det inte är aktuellt att skicka en anmälan vidare till Inspektionen för vård och omsorg.

En film om Lex Sarah visas.

Diskussion förs om vikten av att brukare vågar framföra eventuella synpunkter och klagomål.

Status ekonomi och åtgärder

Prognosen för året är minus 26 miljoner. Den största anledningen till underskottet är placeringar av barn och unga samt vuxna för missbruk.

Åtgärder har vidtagits sedan augusti vilka har bromsat utvecklingen med 3 mkr. De primära åtgärderna är personal och scheman.

Anhörigstöd informerar

Katarina Leander, anhörigstöd, har inte möjlighet att närvara vid dagens möte men lämnar skriftlig information.

Det är just nu ett ganska högt tryck på nybesök. Annars rullar det på som vanligt med gruppverksamheter och öppen dörr varje onsdag mellan kl.13:30-15.00. Nytt för den här terminen har varit avslappning för anhöriga.

Förra måndagen hade vi en föreläsning på St.Persgården med Maria Estling Vanneståhl och rubriken var "Anhörig i ett hav av känslor". Maria har två barn varav två med psykiatriska diagnoser och när hon väntade sitt fjärde barn drabbades hennes mamma av en demensdiagnos. Ett 40-tal kom på föreläsningen och åldern hos besökarna varierade från 20 årsåldern och upp mot 80 år.

I februari är det inplanerat att Katarina och hennes kollega Kerstin Lövris, alkohol- och drogrådgivare från öppenvården Haga, ska besöka PRO i Siljansnäs på deras medlemsmöte.

Inkomna frågor från pensionärsorganisationerna:

1. Just nu genomför projektet "Koll på läkemedel" en kartläggning av hur det ser ut med läkemedelsgenomgångar i landet. Det hela är ett samarbetsprojekt mellan PRO, SPF, SKPF och Apoteket AB med syfte att utbilda och stödja äldre patienter så att de själva kan verka för en bättre behandling. Enkät med nedanstående frågor (a-c) har därför skickats till alla kommuner och regioner.
  - a) Finns det en strukturerad plan i kommunen för årliga läkemedelsgenomgångar för de som fyllt 75 år och har fem eller flera läkemedel?

Ja

Nej

Om nej vad beror det på?

Inom hälso- och sjukvård erbjuds alla äldre en gång per år en grundlig läkemedelsgenomgång. Utöver det följer sjuksköterska kontinuerligt upp läkemedel.

Isabella Piva Hultström tar med sig fråga till regionen om deras rutiner för läkemedelsgenomgångar.

- b) Hur genomförs läkemedelsgenomgången rent praktiskt? Finns medverkan av

Patient

Farmaceut

Ansvarig sjuksköterska

Annan medverkande? Läkare, ibland kontaktperson

c) Registreras genomförandet i journalen?

Ja

Nej

Om nej, vad tror ni det beror på?

2. Har vi ett demensteam inom kommunen, om nej, har ni för avsikt att bilda ett sådan? Finns behovet?

Svar: Vi har demensturer inom hemtjänsten samt så har vi en demenssamordnande sjuksköterska. Hela hemtjänsten är stjärnmärkt inom kort vilket innebär att de har en grundläggande kompetens inom området.

Vi kommer framåt att ta fram en demensplan med fokus på teams.

3. Hur kommuniceras "Vår värdegrund i Leksand" till personalen?

Svar: På olika sätt håller vi den levande. Hemtjänsten har den i sitt veckobrev varje vecka till exempel. Men inom sociala sektorn finns också ett behov av omtag.

4. Hur ofta har man medarbetarsamtal med personalen och är det skilt från lönesamtalet?

Svar: En gång per år, och det är i två olika delar.

5. Om en brukare har hemtjänst i form av städning + inköp av mat, kan brukaren bestämma själv vilken dag det sker?

Svar: Vi försöker att bemöta önskemål så långt det är möjligt. Till viss del måste vi anpassa efter schema för att ha en bra kontinuitet.

6. Hjälpmedelscentralerna på våra fyra sjukhus i Mora, Ludvika, Borlänge och Falun ska ju stängas. Hur kommer det att påverka våra medlemmar? Vart ska man vända sig?

Svar: Detta gäller enbart köp av hjälpmedel - inte de som förskrivs.

Hjälpmedelsnämnden ska under 2024 vidta åtgärder för hållbar ekonomi i balans för 2024. Den ska omfatta 4,5 mkr för regionens del.

Det innebär att avsluta butiksförsäljning av hjälpmedel i butikerna i Falun, Borlänge, Mora och Ludvika.

Anledningen till att butikerna kom till var ökad tillgänglighet för att köpa hjälpmedel. Sedan 2020 har det funnits ett arbete med att successivt avveckla sortimentet och upphöra med försäljning över disk och styra över mot den öppna marknaden. Man har också sett ett förändrat köpbeteende, går mer mot onlineförsäljning samt att det säljs hjälpmedel på fler ställen.

Dalarnas hjälpmedelscenter har inlett dialog med berörda kliniker och kommunerna att inventera behov och säkerställa åtkomst till de mest frekvent utlämnade produkterna inför till exempel höft- och knäoperationer.

Det finns en broschyr framtagen om var man kan köpa hjälpmedel så som Region Gävleborgs Hjälpmedel SAM, apotek.

Vidare så kommer man växla från försäljning av hjälpmedel till utåtriktade insatser med information om förebyggande insatser och egenvård, visningsmiljöer, workshops, Smartare Hem etc. Att komma närmare invånarna i hela Dalarna samt att ge fortsatt stöd i vägen till hjälpmedel.

Samarbete med onlineleverantörer har inletts.

De få produkter som funnits i Ludvika är nu avvecklade
Butikerna i Borlänge och Mora ska vara avvecklade till årsskiftet.
Visningsmiljön vid Dalarnas hjälpmedelscenter i Borlänge kommer att vara fortsatt öppen, uppdatering av den miljön pågår.
Butiken vid Falu lasarett är sist ut att lägga ner, senast under april 2024

7. Hur har det gått att hantera ”11-timmarsregeln”? Märks det?

Svar: Än så länge har vi inte märkt av någon skillnad. Vi har under en lång tid arbetat med frågan inom sociala sektorn och har under en tid nu assistenter inne under helg för att säkerställa dygnsvilan. Vi hoppas att vi i oktobers siffror ska kunna se skillnad. Fortsatt måste vi arbeta med hållbara scheman och heltid.

8. Har kommunen för avsikt att leja ut sina parkeringsplatser till privata aktörer? Finns en oro bland våra medlemmar att det ska bli som ”Sveasalen” (vi vet att kommunen inte är inblandad).

Svar: Gällande kommunens parkeringsplatser, allmän plats, finns inga planer att införa avgift/taxa för att parkera. Dock finns parkeringsövervakning med uppdrag att kontrollera att man parkerar rätt längs gator, intill cykelvägar, grönytor osv.

På andra ställen är det fastighetsägarna som beslutar kring sin egen fastighet. Exempelvis Leksandsbostäder har sett att istället för att hyra parkering av bolaget så står man gärna på besöksparkeringen och blockerar den. Därför en låg avgift för dem efter en viss tid. Beroende på hur fastighetsägarna väljer att organisera övervakningen så är ju också relationen till hur mycket böter som utställs.

Vid stationen, söder om, finns en parkering som kommunen har för långtidsuthyrning där man kan ställa bilen mot en avgift.

Avgifter kan man ha för att ordna trafiken och man ser inget behov av det på kommunens parkeringar utan där finns p-skiva och övervakning.

Vid hockeymatcher har kommunen varit ute och kollat så att bilar inte har parkerat trafikfarligt.

9. Väl medvetna om att detta inte är en fråga för kommunen, vill vi ändå lyfta problematiken med 1177.

På Leksands vårdcentral finns en broschyr med rubriken ”1177 direkt – ett nytt sätt att kontakta vårdcentralen”. Dessvärre får vi ständiga rapporter från våra medlemmar att det fungerar väldigt dåligt. Det är väldigt krångligt, svårt att komma fram, och då är det från medlemmar som är kunniga på datorer, plattor och smartphones. Att ringa har fått många att ge upp, det är ingen som svarar. Konsekvensen kan bli att man avstår från att till exempel vaccinera sig på grund av detta.

Det här är inte bra! Som sagt vi vet att det inte är kommunens ansvar men vi vill ändå be er lyfta problemet från vår horisont.

Svar: Isabella Piva Hultström tar med frågan till samverkansmöte med vårdcentralen.

Sammanträdestider 2024

Sammanträde Plenisalen	Frågor till mötet senast till sekreteraren
13 februari kl 9.00-12.00	1 februari
7 maj kl 13.00-16.00	25 april
17 september kl 13.00-16.00	5 september
3 december kl 13.00-16.00	21 november

Övriga frågor

Fråga: Om man är anhörig till en demenssjuk, finns det någon person som kan vara behjälplig kring det praktiska?

Svar: Anhörigkonsulent Katarina Leander kan vara behjälplig i detta. Hos henne kan man boka enskilda samtal.

Fråga: Är det några restriktioner för besökare vid de särskilda boendena?

Svar: Nej, det är inga restriktioner.

Under förra veckan var det två personer med konstaterad covid.

Fråga: Man ser ofta hemtjänstbilar stående efter vägarna. Finns det handsfree i bilarna så att de slipper stanna?

Svar: Rekommendation är att inte prata i mobilen via handsfree när man kör. Detta då handsfree fräntar viss uppmärksamhet.

Medlemsmöte med SPF där biståndshandläggare och arbetsterapeuter deltog

Vid senaste medlemsmötet med SPF var biståndshandläggare och arbetsterapeuter inbjudna. Det var mycket uppskattat och resulterade i att många frågor redades ut.

Julmiddag för de som saknar anhöriga

De som saknar någon anhörig bjuds in till julmiddag den 23 december i pingstkyrkans lokaler. Det är Svenska kyrkan, Pingstkyrkan, ICA och kocken på Excel som anordnar detta. Prästen Joel Ludvigson, diakon Hans Jansson samt pingstfolk finns på plats. Mats Jingelz kommer att spela. Annons kommer att komma ut i Leksandsbladet.

Liknande arrangemang anordnas även i Rättvik årligen.

I Insjön brukar ICA Nära dela ut matkassar. Likaså Svenska kyrkan.

Matchcheckar som sponsras av Lions och PMU brukar delas ut via individ- och familjeomsorgen.

Fika för ensamstående

Var 14:e dag bjuder Röda Korset in de som är ensamma på fika. Detta sponsras av ICA Mårtas. Det har allteftersom blivit stor uppslutning så nu får man nästan inte plats i lokalerna. Ibland är det även musikunderhållning. Man informerar även från mötena med kommunala pensionärsrådet.

Information från senaste mötet med regionens pensionärsråd

Verksamhetscheferna för hälso- och sjukvården informerade om olika typer av vacciner som är bra att ta om man är äldre:

- pneumokocker
- lunginflammation
- RS-virus
- bältros

- TBE
- covid

Läkare från medicinkliniken i Mora informerade om den så kallade "Mora-modellen", där läkaren avsatte fyra dagar för att arbeta som sjuksköterska. Detta har resulterat i nytt arbetssätt och nya rutiner. Med det nya arbetssättet känner bland annat läkarna till patienterna mycket bättre.

Apoteket önskar att man ska ta ut läkemedel som är på recept för tre månader åt gången.

Nästa möte 13 februari kl 9.00.